

4. neděle postní 22. 3. 2020

Evangelium(A): Jan 9,1-41

Slepý od narození. To vede k otázce, kterou kladou učedníci, ale jistě napadá i nejednoho z nás, jsou nemoci důsledkem lidského hříchu?: „Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?“ - „Kdo se prohřešil?“ V této otázce je přítomná rozšířená představa, že Bůh odměňuje dobro a trestá zlo. Z takovéto představy pak snadno může vyplynout závěr, že slepota je spravedlivá odplata za lidský hřích. Ale Ježíš tento názor jednoznačně odmítá. Nepřipouští, že by buď rodiče nebo onen slepec byli zatíženi hříchem. Ježíš říká, že za údělem postiženého stojí Boží záměr, aby se na něm zjevily skutky Boží. Přiznejme si, že ani toto Ježíšovo slovo není pro nás jednoduše pochopitelné a přijatelné.

Nicméně události posledních týdnů nás mohou vést k podobným otázkám ohledně naší lidské viny, popřípadě stylu života, jaký vedeme a co z něj vyplývá.

Možná bychom se i my měli snažit hledat za vším tím, co se děje hledat hlubší smysl a možná přehodnocení toho jak a pro co žijeme.

Ale zpět k našemu evangeliu. V předchozí kapitole J 8,12 Ježíš říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ A tento text jakoby pokračuje Ježíšovými slovy zde v J 9,5: „Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“

Celý text o uzdravení slepého měl v liturgii své jedinečné místo. Předčítal se po mnoho staletí při přípravě katechumenů na křest. Na uzdraveném slepci

se totiž dá jasně rozpoznat růst víry: Zprvu je pro něj Ježíš jen člověk, pak prorok poslaný od Boha a nakonec „Syn člověka a Pán“. Tak Ježíš neotevřel pouze jeho vnější oči, ale především duchovní zrak, oči jeho srdce. Slepce uviděl nejen předmětný svět kolem sebe, ale hlavně uviděl „světlo světa“ a sám se stal synem světla, a toto jsou vlastně dary křestního obmytí.

Všimněme si reakcí těch, kteří zažili tento zázrak:

1) Jsou zde ti, kdo si nekladou žádnou hlubší otázku po Kristu a po smyslu znamení - jsou to předně sousedé (v. 8-12). Tito lidé vidí uzdravení, ale nekladou si otázku, „kdo to je“, ten Ježíš. (srv. 6,26: "Amen, amen, pravím vám, hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale proto, že jste jedli chléb a nasýtli jste se.").

2) Dále můžeme vidět ty, kdo se ptají, ale Krista odmítají nevěří mu (= farizeové,...). Vidí sice uzdraveného, poznávají ho, kladou i různé otázky ohledně uzdravení, posuzují Ježíšův původ..., ale nedokážou jít dál než za vnější rámeček Ježíšovy činnosti, navíc k obecnému pohoršení, vždyť se to děje v sobotu. Jejich neschopnost přijmout znamení se obrací v agresi, v potupení svědka (v.34 „V hříších ses celý narodil - a ty nás chceš poučovat? A vyhnali ho.“) Tímto postojem se tito soudci uzavírají hlubšímu rozměru Ježíšova konání a nakonec se ukážou sami jako „slepí“ (v.39: Ježíš prohlásil: „Přišel jsem na tento svět k soudu: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, byli slepí.“ 41: Ježíš jim odpověděl: „Kdybyste byli slepí, hřích byste neměli. Vy však říkáte: 'Vidíme.' A tak zůstáváte v hříchu.“).

3) Ti, kdo svým způsobem věří, ale nedokážou vyznat svou víru - rodiče (v. 18-23). Oni vidí uzdraveného, vědí, že byl uzdraven od Ježíše, ale odmítají odpovědět. Důvod tohoto chování je ve strachu: „báli se židů“ (v. 22). nemají odvahu vyznat ho veřejně, přihlásit se k němu a ve svém životě z toho vyvodit důsledky.

4) Ti, kdo se ptají, věří a vydávají svědectví = uzdravený slepec. Jedině on uznává Kristovo dílo jako znamení, a postupně vyznává svoji víru v Krista, i přes odpor okolí. Jan zde krásně zachycuje, jak se taková víra rodí a roste, jak jsme si výše řekli: „ten, kdo mě uzdravil, je člověk jménem Ježíš“ (v.11), „je to prorok“ (v. 17), „pochází od Boha“ (v.33), a konečně je to „Syn člověka“ (tj. Mesiáš, 35-38).

Uzdravený slepec je tak vzorem učedníka, kterému se při setkání s Kristem dostává světla víry a tuto víru posléze vyznává beze strachu. Vždy znovu jde o to vyznávat Krista přes bázlivé názory rodičů, nezájem sousedů nebo jiných odmítavých autorit, a být ochoten dát všanc své dosavadní přesvědčení, někdy i své vztahy a postavení.

Kéž bychom se i my dnes setkali s Kristem a dostalo se nám světla víry, abychom dokázali správně žít v těchto dnech obav a zmatku.